

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 3547/2022
05.04.2023. године
Београд

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Гордане Комненић, председника већа, др Илије Зиндовића, Марије Терзић, Мирјане Андријашевић и Зорана Хацића, чланова већа, у парници тужиле АА из ..., Општина ..., чији је пуномоћник Тања Минчић Марковић, адвокат из ..., против туженог Акционарског друштва за железнички превоз робе „Србија Карго“ Београд, кога заступа Снежана Раденковић, адвокат из ..., ради исплате, одлучујући о ревизији тужиле изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 4936/21 од 08.12.2021. године, у седници одржаној 05.04.2023. године, донео је

РЕШЕЊЕ

ДОЗВОЉАВА СЕ одлучивање о посебној ревизији тужиле изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 4936/21 од 08.12.2021. године.

УКИДАЈУ СЕ пресуда Апелационог суда у Београду Гж1 4936/21 од 08.12.2021. године и пресуда Првог основног суда у Београду П1 2455/19 од 29.06.2021. године и предмет враћа првостепеном суду на поновно суђење.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду П1 2455/19 од 29.06.2021. године, ставом првим изреке, одбијен је као неоснован основни тужбени захтев тужиле којим је тражила да се обавезу тужени да тужилци на име нето накнаде за регрес за коришћење годишњег одмора за период од јуна 2016. године до марта 2017. године исплати износ од 30.850,00 динара са законском затезном каматом ближе означеном у садржају наведеног става. Ставом другим изреке, одбијен је као неоснован евентуални тужбени захтев тужиле којим је тражила да се обавезе тужени да тужилци исплати на име нето накнаде за регрес за коришћење годишњег одмора за период од јуна 2016. године до марта 2017. године износ од 28.845,00 динара, са законском затезном каматом ближе назначено у садржају наведеног става. Ставом трећим изреке, обавезана је тужилца да туженом накнади трошкове поступка у укупном износу од 8.920,00 динара. Ставом четвртим изреке, одбијен је захтев тужиле за накнаду трошкова парничног поступка.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 4936/21 од 08.12.2021. године, ставом првим изреке, одбијена је као неоснована жалба тужиле и потврђена пресуда Првог основног суда у Београду П1 2455/19 од 29.06.2021. године. Ставом другим изреке, одбијен је као неоснован захтев тужиле за накнаду трошкова поступка по жалби.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужила је благовремено изјавила ревизију због погрешне примене материјалног права, са предлогом да се о ревизији одлучи као изузетно дозвољеној у смислу члана 404. Закона о парничном поступку.

Врховни касациони суд је оценио да су испуњени услови из члана 404. Закона о парничном поступку ("Службени гласник РС", бр. 72/2011, 49/2013-УС, 74/2013- УС, 55/2014, 87/2018, 18/2020, у даљем тексту: ЗПП), за одлучивање о ревизији као о изузетно дозвољеној ради уједначавања судске праксе, будући да је Врховни касациони суд у више одлука изразио став у ситуацији када послодавац право запослених на исплату трошкова за исхрану у току рада и регреса за коришћење годишњег одмора, не искаже у платној листи запослених, који се разликује од става израженог у побијаној пресуди.

Због тога је на основу члана 404. ЗПП одлучено као у ставу првом изреке.

Испитујући побијану пресуду применом члана 408. ЗПП, Врховни касациони суд је оценио да је ревизија основана.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је био у радном односу код АД „Железнице Србије“ Београд, а након статусних промена је закључио Анекс уговора са туженим. Вештачењем је обрачуната висина накнаде трошкова за исхрану у току рада и за регрес за коришћење годишњег одмора, применом параметара из Колективног уговора правног претходника туженог („Службени гласник РС“ бр.37/95, 7/00), у ситуацији када нема других показатеља о висини и исплати ових трошкова.

Нижестепеним одлукама је одбијен тужбени захтев за исплату накнаде регреса за годишњи одмор, као и накнаде на име трошкова исхране у току рада, уз закључак судова да су ови трошкови тужиоцу исплаћени правилно, кроз цену рада, а према општим актима туженог.

По оцени Врховног касационог суда основано се ревизијом указује на погрешну примену материјалног права, због чега је чињенично стање на коме су засноване нижестепене пресуде остало непотпуно утврђено.

Законом о раду прописано је право запосленог на накнаду трошкова у вези са радом, а Законом о изменама и допунама Закона о раду ("Службени гласник РС" бр.61/05), који се примењује од 01.01.2006. године, поново је прописано и право на накнаду трошкова за исхрану у току рада и за регрес за коришћење годишњег одмора (члан 118. тачка 1, 5. и 6.), а мора бити исказана у обрачунској листи за све запослене. Почев од 01.01.2006. године послодавцима је остављена могућност да својим актима о расподели зараде могу уговорити мањи или већи износ регреса и топлог obroка, од онога који је предвиђен Општим колективним уговором и Законом о раду, али само уколико су донели Одлуку којом су предвидели висину регреса и топлог obroка. Међутим, у конкретном случају тужени у току поступка није доставио такву одлуку суду, као ни судском вештаку ради израде налаза и мишљења, из чега се основано може закључити да иста није ни донета. При том, висина трошкова на име регреса за годишњи одмор, мора бити одређена линеарно за све запослене, односно ови трошкови морају бити исплаћени свим запосленима у истом износу, без обзира на стручну спрему, звање и радно место. Имајући ово у виду, не могу се прихватити ни наводи

туженог, као ни закључак другостепеног суда, да су запосленима, па и тужиоцу, ови трошкови исплаћени кроз висину цене рада, с обзиром да тужени није могао да се изјасни о њиховој висини, нити је износ накнаде за регрес и топли оброк исказан у платној листи запослених (па и тужиоца), како је то прописано чланом 105. став 1. и чланом 121. став 1. Закона о раду. На основу изнетог, произлази закључак да је тужени, у погледу исплате наведених накнада, цитиране законске одредбе примењивао на штету тужиоца.

Како је због погрешне примене материјалног права чињенично стање остало непотпуно утврђено, Врховни касациони суд је применом члана 416. став 2. ЗПП, одлучио као у ставу другом изреке.

У поновном поступку првостепени суд ће утврдити чињенично стање, имајући у виду примедбе из овог решења, а потом о захтеву за накнаду трошкова за исхрану у току рада и за регрес за коришћење годишњег одмора донети правилну и закониту одлуку.

**Председник већа – судија
Гордана Комненић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић